

Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies

Gevolgen: ingrijpend / **middelgroot** / beperkt

			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>	x		
<i>Fraudebestendigheid</i>		x	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	

Risico procesverstoringen: groot / gemiddeld / **klein**

<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>
• Dienstverlening	€ 0	€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 60.000	€ 1.010.000
• Automatisering	€ 1.250.000	€ 240.000

Personele gevolgen:

0 fte incidenteel
9 fte structureel

Invoering mogelijk per: 01 – 10 – 2022

Beslag portfolio: groot

Eindoordeel: uitvoerbaar, als geaccepteerd wordt dat de handhaving naar verwachting zeer beperkt effectief is in buitenlandse situaties met name door de afhankelijkheid van BEH bij de verkrijging van (contra-)informatie

Beschrijving voorstel/regeling

Dit wetsvoorstel strekt tot implementatie van de verplichting tot het bijhouden en centraal registreren van informatie over de ultimate beneficial owner (UBO) van trusts en soortgelijke juridische constructies, zoals voortvloeit uit de Europese vierde anti-witwasrichtlijn.

In de volgende gevallen dient de trustee of de persoon vergelijkbaar met een trustee in een trust te voldoen aan de registratieplicht:

- Indien de trustee of de persoon in een vergelijkbare positie, in Nederland woonachtig of gevestigd is.
- Indien de trustee buiten de EU woonachtig of gevestigd is en deze namens de trust of soortgelijke juridische constructie, in Nederland een zakelijke relatie aangaat of onroerend goed verwerft.

De doelstelling van het register is het creëren van transparantie omtrent de uiteindelijk belanghebbende van trusts en soortgelijke juridische constructies ter voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering.

Het register zal worden beheerd door de Kamer van Koophandel (KvK). Het betreft een separaat register, niet zijnde een basisregister. De trustee of de persoon die zich in een vergelijkbare positie bevindt, is verplicht de trust of soortgelijke juridische constructie én de uiteindelijk belanghebbenden daarvan te registreren. De trustee draagt er zorg voor dat de gegevens toereikend, actueel en accuraat zijn.

De richtlijn schrijft voor dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat inbreuken op de verplichtingen onderworpen worden aan doeltreffende, evenredige en afschrikkende maatregelen of sancties. Hier wordt handhaving voor ingericht. De handhaving wordt belegd bij de Belastingdienst en in het bijzonder bij het Bureau Economische Handhaving (BEH). BEH kan bij de handhaving, indien de trustee zijn verplichtingen met betrekking tot de registratie niet nakomt, een last onder dwangsom of bestuurlijke boete opleggen dan wel voorbereidingen treffen voor een strafrechtelijke handhaving (duaal sanctiestelsel).

De wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Interactie burgers/bedrijven

Op basis van informatie van de Belastingdienst en De Nederlandsche Bank is de schatting dat straks over maximaal 15.000 trusts en soortgelijke constructies en hun uiteindelijk belanghebbenden informatie ter

registratie moeten worden doorgegeven aan de KvK. De communicatie met de trustees zal via de KvK verlopen.

Maakbaarheid systemen

De KvK zal BEH een signaal geven indien trustees in gebreke zijn bij het (tijdig, volledig en juist) aanleveren van de relevante gegevens. De signalen van de KvK worden digitaal aangeleverd aan BEH. Voor de handhaving door BEH moeten aanpassingen aan de systemen plaatsvinden.

Handhaafbaarheid

De KvK is verantwoordelijk voor de controle op de tijdigheid van de registratiegegevens en de volledigheid van die gegevens, in het trustregister. De KvK zal BEH, na een inhoudelijke beoordeling, signaleren indien trustees in gebreke zijn bij het (tijdig, volledig en juist) aanleveren van de relevante gegevens. De signalen van KvK dienen digitaal aangeleverd te worden bij BEH. De handhavingstaak van BEH blijft aldus beperkt tot het acteren naar aanleiding van signalen van de KvK.

In binnenlandse situaties zullen trustees en UBO's die zich om fiscale of andere redenen verschuilen achter constructies (met behulp van trusts en soortgelijke juridische constructies) geneigd zijn om geen, onjuiste of onvolledige gegevens aan te leveren. Door het gebrek aan contra-informatie uit een bestaand centraal register kunnen deze gegevens niet gecontroleerd worden. Anders dan bij het UBO-register ontbreekt een bestaande centrale registratie. Hierdoor kan niet voor de volledigheid van de populatie van het UBO-trustregister worden ingestaan. Zeker in het begin zal alleen indirecte informatie beschikbaar zijn.

In de praktijk zal het in de buitenlandse situaties ingewikkeld en zelfs onmogelijk blijken om relevante informatie uit het buitenland te krijgen, met name vanwege de afhankelijkheid van BEH voor informatie van andere buitenlandse overheidsinstanties, trustees of andere UBO's. BEH heeft namelijk buiten de EU geen informatiebevoegdheden, wat gelet op de bijkomende complexiteit van ingewikkelde buitenlandse vennootschapsstructuren, ook niet bijdraagt aan de handhaafbaarheid in buitenlandse situaties. Bovendien is het de vraag welke acties BEH kan ondernemen indien een buitenlands trustee weigert mee te werken. In buitenlandse gevallen kan er om deze redenen niet (of zeer beperkt) worden gehandhaafd.

Fraudebestendigheid

Het voorstel is fraudegevoelig om de volgende redenen:

- De trustees en UBO's die wegens fiscale of andere redenen gebruik maken van constructies, zullen eerder geneigd zijn om onjuiste of onvolledige informatie aan te leveren (die in beperkte mate worden gecontroleerd, alvorens deze worden opgenomen in het register).
- De trustee zelf is verantwoordelijk voor de aanlevering van (juiste) informatie. Ook is er geen koppeling met het Handelsregister (voor bijv. verificatie).
- De handhaving is zoals hierboven benoemd beperkt effectief handhaafbaar.
- Het voorstel betreft niet alle rechtsvormen, waardoor uitwijken naar een alternatief mogelijk is. Dit laatste risico is echter klein(er) nu er een categorie waarnaar kan worden uitgeweken verdwijnt en er minder voor-de-hand-liggende 'alternatieven' overblijven.

Complexiteitsgevolgen

De complexiteit neemt toe met dit voorstel, mede doordat BEH de aangeleverde informatie niet kan controleren. De partijen die zich willen verschuilen achter constructies om fiscale of andere redenen zullen hierdoor eerder geneigd zijn om geen, onjuiste of onvolledige informatie te verschaffen. Op Europees niveau moet het Europees centraal platform worden geraadpleegd en in buitenlandse situaties zullen de veelal gehanteerde offshore jurisdicties ervoor zorgen dat de constructies niet makkelijk te doorgronden zijn.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is klein.

Uitvoeringskosten

Als gebruik gemaakt kan worden van de bestaande omgeving bedragen de incidentele kosten € 1.310.000. De structurele uitvoeringskosten bedragen € 1.250.000.

Personele gevolgen

Er is structureel 9 fte nodig.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 1 oktober 2022.

Eindoordeel

Het voorstel is uitvoerbaar als geaccepteerd wordt dat de handhaving naar verwachting zeer beperkt effectief is in buitenlandse situaties met name door de afhankelijkheid van BEH bij de verkrijging van (contra-) informatie.